

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T

Datum: 24. februar 2010.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 24. februara 2010.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU TUŽILAŠTVA DA SE SVEDOCI SASLUŠAJU
PUTEM VIDEO-KONFERENCIJSKE VEZE**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Geert-Jan Alexander Knoops
g. Wayne Jordash

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 2. maja 2008. godine tužilaštvo je podnelo zahtev u kom je od Veća zatražilo odobrenje da svedoci C-1141 i C-1232 svedoče putem video-konferencijske veze.¹ Dana 16. maja 2008. godine Stanišićeva odbrana dostavila je odgovor na Prvi zahtev i zatražila da se odbije.²

2. Dana 15. januara 2010. godine tužilaštvo je podnelo zahtev u kom je ponovo tražilo da svedok C-1141 svedoči putem video-konferencijske veze i navelo da je svedoka C-1232 povuklo sa spiska svojih svedoka, čime je Prvi zahtev postao bespredmetan u vezi s potonjim svedokom.³ Istovremeno, tužilaštvo je zatražilo da se svedocima C-1129 i C-1215 dozvoli da svedoče putem video-konferencijske veze.⁴ Zato će Veće u ovoj odluci ispitati zahteve koji se odnose na svedoke C-1141, C-1129 i C-1215. Tužilaštvo je naznačilo da ove svedoke namerava da pozove tokom prve i druge nedelje marta 2010. godine.⁵

3. Na Drugi zahtev nisu dostavljeni odgovori.

II. ARGUMENTI

A. Tužilaštvo

4. Tužilaštvo tvrdi da su svedok C-1129, svedok C-1141 i svedok C-1215 (dalje u tekstu: svedoci) starije osobe i/ili osobe lošeg zdravstvenog stanja. Shodno tome, tužilaštvo tvrdi da oni nisu u stanju ili "da iz opravdanog razloga nisu spremni" da putuju u Hag da svedoče.⁶ Konkretno, tužilaštvo tvrdi da:

---

¹ Zahtev tužilaštva za svedočenje putem video-konferencijske veze za svedoke C-1141 i C-1232, delimično poverljivo, 2. maj 2008. godine (dalje u tekstu: Prvi zahtev).

² Odgovor odbrane na Zahtev tužilaštva za svedočenje putem video-konferencijske veze za svedoke C-1141 i C-1232, poverljivo, 16. maj 2008. godine (dalje u tekstu: Stanišićev odgovor).

³ Zahtev tužilaštva za video-konferencijsku vezu, 15. januar 2010. godine (dalje u tekstu: Drugi zahtev), par. 3, 11. Tužilaštvo je u Prvom zahtevu saopštilo da namerava da traži i da se svedoku C-1089 dozvoli da svedoči putem video-konferencijske veze. U Drugom zahtevu, tužilaštvo je najavilo da će za svedoka C-1089 podneti poseban zahtev. V. fusnotu 4 na str. 2 Drugog zahteva.

⁴ Drugi zahtev, par. 1.

⁵ *Ibid.*

⁶ Drugi zahtev, par. 6.

- i) svedok C-1129 nije u stanju da putuje zbog izvesnih složenih zdravstvenih problema, a jedan od njih, visok krvni pritisak, mogao bi se pogoršati zato što se svedok C-1129 boji letenja, a to je "uverljivo opravdanje" za to što svedok nije spreman da putuje;⁷
- ii) svedok C-1141 je srčani bolesnik, zbog čega nije u stanju da putuje u Hag i zbog čega je 2006. godine u jednom predmetu koji se ranije vodio na Međunarodnom sudu već svedočio putem video-konferencijske veze. Osim toga, tvrdi se da je svedok C-1141 trenutno u "veoma teškom emotivnom stanju", s obzirom na to da mu je partner/partnerka preminuo/preminula;⁸
- iii) svedok C-1215 nije u stanju ili, alternativno, "iz opravdanog razloga nije spreman" da putuje u Hag zato što je u podmakloj dobi i lošem fizičkom stanju, kao i zato što je njegov partner/partnerka u lošem fizičkom stanju.⁹

5. Tužilaštvo tvrdi da su dokazi koje svaki od ovih svedoka treba da iznese "dovoljno važni" za ovaj predmet, te da stoga ne bi bilo pravično da se nastavi a da tužilaštvo ne dobije priliku da predoči te dokaze.¹⁰ Svaki svedok će izneti dokaze koji se odnose na navode o zločinima u Erdutu, Dubici i Baćinu, kao i u Dalju.¹¹ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da su dokazi koje će svedoci izneti "ključni" za ovaj predmet.¹²

B. Stanišićeva odbrana

6. Stanišićeva odbrana tvrdi da je Prvi zahtev podnet preuranjeno, pošto u tom trenutku još nije bilo ustanovljeno da li će Jovica Stanišić putem interne video-konferencijske veze koja mu je stavljen na raspolaganje u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) moći da prati svedočenje putem video-konferencijske

---

⁷ Dodatak A Drugom zahtevu, par. 1; v. takođe Dodatak B.

⁸ Dodatak A Drugom zahtevu, par. 2; v. takođe Dodatak C.

⁹ Dodatak A Drugom zahtevu, par. 3; v. takođe Dodatak D.

¹⁰ Drugi zahtev, par. 7.

¹¹ Drugi zahtev, par. 8; Dodatak A, par. 4–5.

¹² *Ibid.*

veze.¹³ Osim toga, Stanišićeva odbrana tvrdi da će, ukoliko Stanišić ne bude u stanju da prati iskaze svjedoka koji svedoče putem video-konferencijske veze, njegovo pravo na pravično suđenje biti narušeno, a posebno pravo optuženog da "lično ispita" svjedoka, formulirano u članu 21(4)(e) Statuta Međunarodnog suda.¹⁴

III. MERODAVNO PRAVO

7. Pravilom 81*bis* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) predviđeno je da "[n]a zahtev bilo koje od strana ili *proprio motu*, sudija ili veće mogu, ukoliko je to u saglasnosti s interesima pravde, naložiti da se postupak odvija putem video-konferencijske veze".

8. U praksi Međunarodnog suda određena su tri kriterijuma kojima veće treba da se rukovodi kad odlučuje o tome da li će svjedoku odobriti da iskaz dâ putem video-konferencijske veze.¹⁵ Prema tim kriterijumima:

- i) svjedok mora biti nesposoban ili imati dobar razlog da ne bude voljan da dođe na Međunarodni sud;
- ii) iskaz dotičnog svjedoka mora biti dovoljno značajan da bi prema strani koja je iznela zahtev bilo nepravično da se postupak nastavi bez njega, i
- iii) optuženi ne sme biti oštećen pri ostvarivanju svog prava da se suoči sa svjedokom.¹⁶

¹³ Odgovor, par. 3–9.

¹⁴ Odgovor, par. 14, 17.

¹⁵ V. na primer *Tužilac protiv Ante Gotovine, Ivana Čermaka i Mladena Markača*, predmet br. IT-06-90-T, Obrazloženje odluke kojom se odobrava Zahtjev tužitelja da unakrsno ispita četiri predložena svjedoka na temelju pravila 92*bis* i Obrazloženje odluke da se iskazi tih svjedoka saslušaju putem video-konferencijske veze, 3. novembar 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Gotovina*), par. 7.

¹⁶ Odluka u predmetu *Gotovina*, par. 7; osim toga, v. na primer *Tužilac protiv Zejnila Delalića, Zdravka Mucića, Hazima Delića i Esada Landže*, predmet br. IT-96-21-T, Odluka po Zahtjevu da se svjedocima K, L i M dozvoli svjedočenje putem video-veze, 28. maj 1997. godine, par. 17; *Tužilac protiv Miroslava Kvočke, Mlađe Radića, Zorana Žigića i Dragoljuba Prcača*, predmet br. IT-98-30/1-A, Odluka po Zahtjevu optužbe za svjedočenje putem video-konferencijske veze i zaštitne mjere, povjerljivo, 2. jul 2004. godine, str. 3; *Tužitelj protiv Ramusha Haradinaja, Idriza Balaja i Lahija Brahimaja*, predmet br. IT-04-84-T, Odluka po poverljivom Zahtjevu tužilaštva da svjedok da iskaz putem video-konferencijske veze, 21. mart 2007. godine, par. 3.

Pošto je razmotrilo te kriterijume i sve relevantne faktore u svakom konkretnom slučaju, Veće u krajnjoj liniji treba da proceni da li bi bilo u interesu pravde da svedok svedoči putem video-konferencijske veze.¹⁷

9. U predmetu *Tužilac protiv Ante Gotovine, Ivana Čermaka i Mladena Markača*, Pretresno veće dalo je sledeće objašnjenje:

Prema jurisprudenciji Međunarodnog suda, ostvarivanje video-konferencijske veze predstavlja proširenje sudnice na mesto gdje se nalazi svjedok, pri čemu optuženoj osobi nije uskraćeno pravo da se suoči sa svjedokom, niti joj se odsutnošću svjedoka nanosi bitna šteta. Video-konferencijska veza, dakle, poštuje prava optuženog na unakrsno ispitivanje i neposredno suočavanje sa svjedocima, pri čemu se mogu pratiti njihove reakcije, i omogućava se Vijeću da ocijeni vjerodostojnost i pouzdanost iskaza na isti način kao da je riječ o svjedoku koji svedoči u sudnici. Iskazu putem video-konferencijske veze valja pridati istu dokaznu vrijednost kao i iskazu danom u sudnici.¹⁸

IV. DISKUSIJA

10. Veće je preispitalo teme o kojima će svedoci, kako se očekuje, izneti dokaze¹⁹ i smatra da su oni dovoljno važni da bi bilo nepravično ako bi tužilaštvo moralo da nastavi bez njih.

11. Veće napominje da Stanišić od 20. januara 2010. godine suđenje prati lično, u sudnici. S obzirom na to, argumenti iz Odgovora o internoj video-konferencijskoj vezi u PJUN-u trenutno su bespredmetni. Osim toga, video-konferencijske veze uz pomoć koje svedok može da svedoči a da fizički bude prisutan na nekom mestu koje nije Međunarodni sud treba shvatiti kao proširenje sudnice na mesto na kom se svedok nalazi, a korišćenje video-konferencijske veze ne ugrožava ni pravo Jovice Stanišića ni pravo Franka Simatovića na suočavanje sa svjedocima.²⁰

---

¹⁷ *Tužilac protiv Vujadina Popovića, Ljubiše Beare, Drage Nikolića, Ljubomira Borovčanina, Radivoja Miletića, Milana Gvere i Vinka Pandurevića*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za svjedočenje svjedoka br. 167 putem video-konferencijske veze i za zaštitne mjere, povjerljivo, 23. avgust 2007. godine, par. 10; Odluka u predmetu *Gotovina*, par. 7.

¹⁸ Odluka u predmetu *Gotovina*, par. 8.

¹⁹ Potkrepljeno u Drugom zahtevu, par. 7–9; Dodatak A Drugom zahtevu, par. 4–5.

²⁰ Odluka u predmetu *Gotovina*, par. 8.

12. U prilog tvrdnji da se svedok C-1129 ne oseća sposobnim da putuje u Hag tužilaštvo je dostavilo izveštaj lekara.²¹ S obzirom na informacije kojima raspolaže, Veće smatra da zdravstveno stanje i lične prilike svedoka C-1129 idu u prilog tvrdnji da on nije u stanju da putuje u Hag.

13. Veće napominje da dopis o zdravstvenom stanju svedoka C-1141 koji je dostavilo tužilaštvo nosi datum 19. februar 2006. godine i da je, po svoj prilici, reč o dopisu koji je korišćen u zahtevu za svedočenje putem video-konferencijske veze podnetom za ovog svedoka u jednom ranijem predmetu pred Međunarodnim sudom, te da bi stoga bilo neprimereno da se on koristi 2010. godine za potrebe ovog predmeta.²² Međutim, s obzirom na lične prilike ovog svedoka i na činjenicu da on ima više od 75 godina, Veće smatra da svedok C-1141 iz opravdanih razloga nije spreman da putuje u Hag da svedoči.

14. Veće smatra da informacije o zdravstvenom stanju svedoka C-1215 nisu dovoljne da bi potkrepile tvrdnje tužilaštva o njegovom zdravstvenom stanju, zato što su zastarele i zato što se u velikoj meri tiču terapija koje ne utiču na nečiju sposobnost da putuje u Hag da svedoči. Bez obzira na to što tužilaštvo nije uspeo da potkrepi svoje tvrdnje, Veće smatra da nema razloga da se sumnja u zabrinutost koju je svedok izrazio tužilaštvu. Imajući u vidu da je svedok C-1215 rođen pre 1930. godine, kao i lične prilike na koje je ukazao, Veće smatra da svedok ima opravdane razloge da ne putuje u Hag.

15. Kad se sve što je dosad rečeno uzme u obzir, Veće zaključuje da je u interesu pravde da se svedočenja ovih svedoka saslušaju putem video-konferencijske veze.

V. DISPOZITIV

16. Iz navedenih razloga, na osnovu pravila 81*bis* Pravilnika, Veće

ODOBRAVA Drugi zahtev.

PROGLAŠAVA Prvi zahtev bespredmetnim u delu koji se odnosi na svedoka C-1232.

---

²¹ Dodatak B Drugom zahtevu.

²² Dodatak C Drugom zahtevu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je merodavna verzija na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié
predsedavajući

Dana 24. februara 2010.
U Hagu
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]